9062 - Namazda İstiaze yapmak

Soru

Her rekatta “Euzu Billahi Mineşşeytanirracim” söylemek gerekir mi? Yoksa sadece ilk rekatta söylemek yeterli mi?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

Kur’an-ı Kerim okumak istediğimizde yüce Allah bize “İstiaze” yani Şeytan’dan korunmamızı emretmiş ve şöyle buyurmuştur: “Kuran okuyacağın zaman, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın.” Nahl/98

İstiaze’nin anlamı, tüm şerlilerden Allah’a sığınmaktır. İstiazede bulunan kimse şöyle demiş olur: Allah’ın yardımıyla kovulmuş şeytandan korunmayı talep ediyorum. Dünya ve Ahiretime zarar vermesinden, Allah’ın emirlerini yerine getirmemi engellemesinden veya alıkonulduğum bir şeyi yapmaktan Allah’a sığınırım.

Alimlerin cumhuruna göre istiaze müstehap olup vacip değildir. (el Muğni2/145)

Diğer alimler ise istiazenin ayet gereği vacip olduğunu savunmuştur. Zira emir vaciplik anlamındandır. İbn Hazm bu görüşte olup İbn Kesir buna meyletmiştir. (Tefsir İbn Kesir 1/14)

Daime Fetva Kurulu, İstiazenin sünnet olduğunu tercih etmiş ve şöyle demiştir:

“İstiaze sünnettir, bilerek veya unutarak istiaze getirmeyene her hangi bir sakınca yoktur. (Daimi Fetva Kurulu 6/381)

İkincisi:

İstiaze şekilleri:

1-Euzu billehi mineşşeytanirracim

2-Birinci cümle üzerine “Min hemezihi ve nefhihi ve nefesihi”

Hemezihi: Boğmasından, Nefhihi: Kibrinden, Nefesihi: Üflemesinden

(Tefsir İbn Kesir 1/13)

Üçüncüsü:

İstiaze namazda olduğu gibi namaz dışında da olur. İlk rekatta bir kere okunması yeterli olup her rekatta okunması gerekmiyor.

İbn Kudame şöyle dedi: İmam Muslim Ebu Hureyre’den şöyle rivayet eder: “ Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem İkinci rekattan kalktığında okumaya “Elhamdu lillahi rabbil alemin” ile başlardı.. bu da, okumaya istiazeyle başlamadığını gösterir..

Her rekatta istiaze çekmek hususunda İmam Ahmed’ten gelen bir rivayete göre sadece birinci rekatta çekilir. Ata, el Hasan, Nehai ve Sevri bu görüştedirler. Bu görüş, yukarıda ki Ebu Hureyre rivayetine istinaden savunulmuştur. Ayrıca namaz bir okunuş olarak sayılmaktadır. Bu nedenle bir kere istiaze çekmek yeterlidir.

İkinci rivayet ise her rekatta istiaze çekilir. İbn Sirin ve İmam Şafii bu görüştedirler. Zira yüce Allah şöyle buyurdu: “Kuran okuyacağın zaman, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın.” Nahl/98

Ayet gereği her Kur’an okunması tekrarlandığında istiazenin tekrarı yapılır. Nasıl ki iki namazda çekilir ise aynı namazda farklı rekatlarda tekrarlanır. (el Muğni 2/216)

İbn Kayyım Rahimehullah şöyle dedi: Zahir olan görüşe göre sadece bir kere istiaze çekmek yeterlidir. (zadulmead 1/242)

El Şevkani: İstiaze ile gelen rivayetler birinci rekatla ilgilidirler. Tedbir açısından sadece sünnette

varid olduğu şekilde yapmak daha uygundur. Böylece sadece birinci rekatta çekilir. (neylulavtar 2/231)

Dördüncüsü: Fıkıh alimleri namazda istiaze çekilecek yer konusunda farklı görüş bildirmişlerdir: Zayıf bir görüşe göre Kur'an okuduktan sonra çekilir.

İbn Kesir Rahimehullah şöyle dedi: Meşhur olan şu ki; İstiaze Kur'an okumadan önce çekilir. Zira vesveseyi giderir. (Tefsirul Kur'an el Azim 1/13)

El Cessas: istiaze okumadan sonra çekilir demek, şaz bir görüştür. Zira istiaze Kur'an okurken şeytanın vesvesesinden korunmak için çekilir. Yüce Allah şöyle dedi: "Senden önce gönderdiğimiz hiçbir resul ve nebi yoktur ki, birşeyi arzuladığı zaman, şeytan onun arzusuna vesvese karıştırmamış olsun. Fakat Allah, şeytanın attığını derhal iptal eder, sonra kendi ayetlerini sağlamlaştırır. Allah bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir." (Hac/52) Bu sebepten dolayı yüce Allah istiazeyi emretmiştir.(Ahkam el Kur'an/3/283)

En iyisini Allah bilir.